

Kommunala pensionärsrådet för sociala frågor

Tid: Tisdagen den 6 september klockan: 15.00 – 17.00

Lokal: Fegen i Gislaveds kommunhus

Dagordning 6 september 2022

	Ämne	
	Det bjuds på fika innan mötet börjar klockan 14.45	
1	Inledning – Val av justerare	15.00 – 15.05 (5 minuter)
2	Samarbete mellan region och kommun gällande anhörigstöd och anhörigvård för demens + Anhörig riktlinjer Ann Lindqvist, enhetschef bistånd funktionshinder Emma Abrahamsson, enhetschef bistånd vård och omsorg	15.05 – 15.35 (30 minuter)
3	Arbetskläder Meliha Pismo, Verksamhetschef vård- och omsorgsboende	15.35 – 15.50 (15 minuter)
4	Nära ledarskap inom hemtjänsten Åsa Dahlqvist, Verksamhetschef ordinärt boende och hälso- och sjukvård	15.50 – 16.05 (15 minuter)
5	Information om träffpunkter Åsa Dahlqvist, Verksamhetschef ordinärt boende och hälso- och sjukvård	16.05 – 16.20 (15 minuter)
6	Undersköterskelyftet Sara Ruuth, Stabschef	16.20 – 16.35 (15 minuter)
7	Språkutbildning Sara Ruuth, Stabschef	16.35 – 16.50 (15 minuter)
8	Övriga frågor	16.50 – 17.00 (10 minuter)

Närvarande:

Inga-Maj Eleholt – Ordförande socialnämnden (C)

Jörg Neumann – 1:a vice ordförande socialnämnden (M)

Kjell Thelin – 2:a vice ordförande socialnämnden (S)

Susanna Olsen – Socialchef

Sandra Svennberg – Nämndsekreterare, socialförvaltningen

Åsa Dahlqvist, Verksamhetschef ordinärt boende och hälso- och sjukvård

Meliha Pismo – Verksamhetschef vård och omsorg, socialförvaltningen

Sara Ruuth – stabschef

Ann Lindqvist, enhetschef bistånd funktionshinder

Emma Abrahamsson, enhetschef bistånd vård och omsorg

Laila Rosén – SPF Burseryd/Broaryd

Lena Högberg – PRO Anderstorp

Ann-Marie Nilsson – SPF Gislaved

Bernt Israelsson – PRO Anderstorp

Gunilla Nilsson – SPF Gislaved

Ingegerd Andersson – SPF Ås

Monica Karlsson – SPF Hestra

Ing-Britt Lage – PRO Smålandstenar

Roland Olsson – RPG Anderstorp

Barbro Carlsson – SPF Anderstorp

Åke Danielsson – SPF Villstad

Jan-Erik Jansson – RPG Anderstorp

1. Inledning

Val av justerare: Monica Karlsson

Justering skedde digitalt den 6 oktober

2. Samarbete mellan region och kommun gällande anhörigstöd och anhörigvård för demens + Anhörig riktlinjer

Emma Abrahamsson, enhetschef bistånd vård och omsorg presenterar informerar att det är vårdcentralen som utreder och fastställer en demensdiagnos. Vårdcentralen har en informationsskyldighet att informera vad kommunen har att erbjuda för hjälp och vad man kan ansöka om. Men den dialogen sker inte särskilt ofta och det är sällan vi får kontakt via den vägen med anhöriga. Vi upplever att kontakten kan bli bättre.

När en demensdiagnos fastställs får inte biståndsenheten eller biståndshandläggaren denna information automatiskt utan det ligger på den enskilde och dess anhöriga. Vi arbetar idag med Vårdcentralen Bra Liv i Gislaved och vi vill få till ett bättre flödesschema då vi upplever att vi kommer in sent i bilden. När vi får kännedom om ett ärende är oftast nästa steg att ansöka om omsorgs boende och hade vi blivit inkopplade tidigare hade även möjligheten till andra insatser funnits.

Annica Baard som är demenssamordnade är en tillgång för biståndshandläggarna då hon kan medverka vid hembesök och vara behjälplig i vilka insatser som passar bäst för den enskilde samt vilket omsorgsboende som man ska erbjuda.

Gunilla Nilsson frågar hur kopplingen till hemtjänsten är och om dessa får informationen om brukaren har demens? Emma Abrahamsson svarar att samverkan är oerhört viktig med hemtjänsten och att i beställningen för denna insats ska allt om sjukdomsbilden framgå. Självklart är det så att man som anställd inom hemtjänsten ska ha kompetens som sjuksköterska/undersköterska. Men det är alltid svårt med just demenssjuka när någon säger – Nej då vi inte kan tvinga någon till att ta emot hjälp samtidigt som vi ska se till att deras behov blir tillgodosedda. Vi diskuterar demens mycket inom enheten och vi alla behöver utvecklas inom det området. Annica Bard handleder demensgrupper.

Åsa Dahlqvist instämmer med Emma att det är otroligt viktigt att göra en behovsinventering genom att förstå vilket läge personalen befinner sig i och att man formulerar sig tydligt i beställningen och beslutet till hemtjänsten.

Ann Lindqvist, enhetschef bistånd funktionshinder informerar om riktlinjer för arbete med anhörigstöd och berättar att redan 1999 påbörjades ett projekt i Sverige som hette Anhöriga 300 där fokus riktades på vad anhöriga behöver. Att leva med personer med funktionsnedsättning eller långvarig sjukdom skapar kontinuerliga behov av hjälp. Höga krav ställs då på familj och andra i närheten av den person som är i behov av vård och omsorg.

I Gislaveds kommun tillkom en ny roll som anhörigsamordnare under perioden för det nationella projektet "Anhörig 300", som pågick mellan 1999 och 2001, och rollen har funnits kvar även efter att projektet avslutats. Målet med att ge stöd till personer som vårdar närstående är att underlätta för dem - fysiskt, psykiskt och socialt - genom hjälp från olika instanser. Begreppet stöd innefattar "bemötande, information, kunskap, råd, avlösning, hjälpmedel och hemtjänst.

Nu har Gislaveds kommun tagit fram nya riktlinjer för anhörigstöd då de förra riktlinjerna var från 2015. Det man pratar om och det som står i lag är att vi ska erbjuda ett sammanhang, ett bistånd som formulerar individens behov av avlastning vi ska också hjälpa till att vägleda i olika sammanhang.

Barbro Carlsson informerar att tidig information till anhöriga är viktigt så de vet vart de ska vända sig. Barbro säger även att det är viktigt att kommun och region upprättar planer för de demenssjuka.

3. Arbetskläder och hygien

Verksamhetschef för vård- och omsorgsboende Meliha Pismo informerar om arbetskläder och hygien inom hemtjänsten och på boenden inom socialförvaltningen. Meliha berättar att Gislaveds kommun följer de riktlinjer och rekommendationer som kommer från socialstyrelsen. Gislaveds kommun står för alla arbetskläder som de anställda ska använda.

Monica Karlsson ställer frågan gällande tvättning av arbetskläder.

Dessa kläder ska tvättas i 60 grader och tvättningen sker av fastighet- och service som tvättar och levererar kläderna. Det finns olika typer av arbetskläder att välja mellan så som jeans, klänningar, bomullsbyxor, hijab m.m.. I hemtjänsten är det framförallt jeans som används då de är slitåliga.

Frågan ställs hur ofta hur ofta arbetskläder ska bytas. Meliha ger till svar att alla kläder byts efter ett arbetspass. Gislaveds kommun tillhandahåller huvudbonaders och de riktlinjer som finns kring dessa är att de inte får hänga ner utan ska vara instoppade i kläderna. Använder man en egen huvudbonad ska den tvättas på arbetsplatsen efter arbetsplatsens slut.

Bernt Israelsson uppger sig bli konfunderad över att personalen har samma kläder på sig när de går från en brukare till en annan.

Meliha Pismo framför att det är viktigt att skilja på skyddskläder och arbetskläder. Det är orimligt att byta arbetskläder efter varje besök men skyddskläder så som handskar, förkläde, munskydd m.m.. ska enligt rutin bytas mellan brukarkontakterna. Åsa Dahlqvist tillägger att skyddskläder och skyddsutrustning är det vi använder i nära vård arbete med brukaren och det är de som är våran rutin.

Frågor gällande hygien ställs utifrån kvalitets- och patientsäkerhetsberättelsen för 2021. Åsa Dahlqvist informerar att riktlinjer kring hygien finns och vi försöker hela tiden uppmärksamma, tydliggöra och förbättra detta område. Åsa berättar vidare att Gislaveds kommun gör väldigt täta självskattningsmätningar inom hygien och vi känner oss trygga i den frågan.

4. Projekt - Nära ledarskap inom hemtjänsten

Verksamhetschef inom ordinärt boende och hälso- och sjukvård Åsa Dahlqvist informerar om projektet näraledarskap inom hemtjänsten. Varje hemtjänstgrupp har fått en egen enhetschef, istället för att tio hemtjänstgrupper delar på två chefer. Enhetscheferna har klinisk tjänstgöring på 50 procent av sin arbetstid, och är därmed väl förankrade i medarbetarnas arbetssituation. Syftet med projektet är att lägga grund för en hållbar och tydlig ledningsstruktur i samtliga arbetslag inom hemtjänsten, med fokus på brukarnöjdhet, arbetsmiljö och effektivitet.

Rekryteringsprocess är klar och utbildningsplanen fastställd. Det finns en fortsatt hög brukarnöjdhet på 92 % och den direkta brukartiden jan-mars 2022 jämförts med jan-mars förra året har en ökning skett med 3 %. Systematisk uppföljning kommer ske under november 2022.

Gunilla Nilsson framför att när personalen går runt och gör brukarundersökningar med surfplattan är det svårt för brukarna att svara vad de egentligen tycker och tänker. Åsa ger till svar att vi är fullt medvetna om att det finns ett sånt bias och vi är medvetna om att personen är i beroendeställning. För att säkerställa siffrorna kontrolleras dem emot socialstyrelsen där resultaten inte är långt från samstämmiga.

Barbro Karlsson undrar hur utbildningsplanen ser ut för cheferna och under hur lång tid de ska utbildas.

Åsa Dahlqvist ger till svar att utbildningstiden är lika lång som projektetiden. Under hösten 2022 och våren 2023 ska cheferna få lära sig mer kring medarbetarsamtal, löneprocessen och lönesamtal samt ekonomisk utbildning. Som ledare behöver dem kontinuerligt utbildas och utvecklas.

Barbro Carlsson framför att det fanns en oro innan projektet startades då det krävs utbildning för att ta över en enhetschefsroll. Åsa berättar att det enbart är en enhetschef som valt att kliva av uppdraget. Socialförvaltningen tror verkligen på det här projektet med en ny ledningsstruktur. Ett par kommuner ska komma på studiebesök och det har spridit sig.

Barbro Carlsson undrar hur det ser ut med ekonomi och om det redan går att se några markanta skillnader åt det positiva eller negativa hållet. Monica Karlsson frågar hur brukartiden innan kunde vara så låg. Åsa Dahlqvist ger till svar att hon tillsammans med Alma Maslan har en slutsats att man nu har ett större fokus i hela hemtjänsten kring planering, brukartiden, alla små flaskhalsar och försöker optimera det. Det andra är att man kan samverka mellan arbetslagen, saknas det personal i ena arbetslaget så stöttar man upp från det andra. Det har kommit bidrag till hemtjänsten i och med projektet där det inkommit medel för 1,3 miljoner kronor.

5. Information om träffpunkter

Jessica Attelid informerar om träffpunkterna och det arbete som pågår. Åsa Dahlqvist informerar om att efter pandemin har arbetet fokuserats på att locka tillbaka besökarna och att ett behov av en samordningsfunktion gällande träffpunkterna har identifierades.

Gunilla Nilsson undrar hur det är med lån av lokalerna då de blivit nekade vissa tider på grund av psykiatrin. Åsa Dahlqvist ger svar att kommunens verksamheter måste gå före.

Åsa Dahlqvist informerar att det i nuläget är mycket externa aktörer på träffpunkterna som är inne och håller i aktiviteter som gympor, stickning m.m..

Barbro Carlsson ställer frågan hur stor tjänst som är anställd på träffpunkterna och får svaret att idag har alla träffpunkter en 50 % tjänst. De som bor på särskilda boende ska kunna vara med på träffpunkterna och det finns aktiveringspersonal på boendena.

6. Undersköterskelyftet

Stabschef Sara Ruuth informerar om äldreomsorgslyftet/undersköterskelyftet. Regeringen har beslutat om ett äldreomsorgslyft med start 2020 som innebär att de som jobbar inom äldreomsorgen har möjlighet att på betald arbetstid utbilda sig till undersköterska eller vårdbiträde. Lyftet ger alltså lön under studietiden men finansierar inte lärarlönerna.

Monica Karlsson ställer frågan kring hur mycket pengar som användes och vad ska lämnas tillbaka. Sara Ruuth ger till svar att Gislaveds kommun till en början hade svårt att lösa utbildningsplatserna och gav tillbaka 1,5 miljoner utav de statsbidrag som vi blivit tilldelade. År 2021 fick vi 10 miljoner i statsbidrag och vi har utnyttjat varenda krona.

7. Språkutbildning

Stabschef Sara Ruuth informerar om vad en satsning av språkutvecklande arbetsplatser kan göra för nytta. Det har visats att förutsättningarna för språkutveckling är bäst i den miljö där språket ska

användas. Yrkespråket utvecklas alltså bäst på jobbet. Men inte under vilka omständigheter som helst. En avgörande faktor är att den som behöver utveckla sitt nya språk får använda det språket tillsammans med andra som redan behärskar det, i en trygg och tillåtande atmosfär. Språkutveckling gynnas därför av att chefer och medarbetare tillsammans lyfter fram frågor om språket och kommunikationen på arbetsplatsen, och skapar en språkutvecklande miljö. Hon berättar vidare att ett projektet nu testas i Värnamo kommun med syfte att stärka svenskspråket för tillsvidareanställda inom flera förvaltningar. Utvärdering av projektet har kommit med goda resultat, eleverna har höjt sin kunskapsnivå och beskriver ökat intresse för ännu mer ny kunskap. Eleverna är nöjda och cheferna samt kollegorna är mycket positiva.

Socialförvaltningen i Gislaveds kommun är intresserade av att påbörjade ett liknande projekt men kommer behöva stå för finansieringen själva. I nuläget först en dialog med CLL (Centrum för Livslångt Lärande) för att planera hur förvaltningen kan gå vidare.

Jörg Neumann (M) frågar om vi har någon siffra för hur mycket det kan komma att kosta. Sara Ruuth ger till svar att det kommer krävas en halvtidstjänst 50-75%.

Ing-Britt Lage gör ett tillägg att även om personalen kan bra svenska så är det väldigt lätt att det blir missförstånd. På SFI lärde de bara sig grammatiken men inte ord som hör till praktiken.

Ing-Britt Lage frågar om man det fortfarande finns delade turer? Sara Ruuth ger till svar att vi arbetar med den frågan och att målet är att det ska försvinna.

8. Övriga frågor

Barbro Carlsson önskar ett extra pensionärsråd där utblicken och nära vård kan presenteras. Barbro får till svar att vi ska se över om det är möjligt att lägga in ett extra pensionärsråd.

Gunilla Nilsson informerar att sommarvikarierna på Hagagården inte var Silviacerificerade och att 2 av 3 inte kunde svenska. Verksamhetschef Meliha Pismo informerar att det var svårt att rekrytera personal inför sommaren som har språket med sig.

Barbro Carlsson frågar om det finns syn och hörsel ombud på verksamheterna. Barbro klargör att det kan vara bra för enkla saker så som att byta batteri i hörapparater eller liknande. Meliha Pismo ska ta reda på mer information och återkomma vid nästa KPRS.